

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Aanvullend beleidskader IBT huisvesting vergunninghouders	TELEFOONNUMMER	+31643565490
DATUM	26 september 2023	E-MAILADRES	roelinde.bosch.vansuchtelen@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1090931550-2752	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Roelinde Bosch van Suchtelen	TEAM	BEI
		PORTEFEUILLEHOUDER	Van Muilekom
BIJLAGE	Aanvullend beleidskader IBT huisvesting vergunninghouders		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Het college van Gedeputeerde Staten heeft de wettelijke toezichttaak om toe te zien op de huisvesting van vergunninghouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning, ook wel statushouders genoemd) door gemeenten. Tot nu toe is er geen aanvullend beleidskader op dit specifieke toezichtdomein om deze wettelijke toezichttaak uit te voeren. Mede onder de huidige maatschappelijke druk op dit dossier hebben wij het toezicht op de huisvesting van vergunninghouders verder doorontwikkeld. De uitvoering van de toezichttaak is verder uitgewerkt in een concrete invulling van rol en taken toegespitst op het toezichtdomein, en het toezicht is intensiever en pro-actiever ingestoken. Tegelijk is er zowel vanuit ons college als vanuit het Rijk de wens geuit om wendbaarder te kunnen zijn bij het ingrijpen bij gemeenten. Om deze ontwikkelingen en wensen formeel een plaats te kunnen geven is gekozen om ze te bestendigen in een aanvullend beleidskader op dit specifieke toezichtdomein. Middels deze statenbrief willen wij u informeren over dit nieuwe beleidsinstrument en wat dit betekent voor het toezicht op de wettelijke taak voor gemeenten om vergunninghouders te huisvesten.

Inleiding:

De laatste jaren is de taakstelling huisvesting vergunninghouders flink toegenomen voor gemeenten, en de druk op de asielopvang is groot. Door deze grote opgave in combinatie met de krappe (sociale) woningmarkt hebben gemeenten steeds meer moeite om voldoende vergunninghouders te huisvesten en de taakstelling te realiseren. Begin 2023 hadden gemeenten, na een dringende oproep van het Rijk en de provincies om de huisvesting te versnellen, een flinke voorsprong op de huisvesting van vergunninghouders opgebouwd. Inmiddels is die voorsprong omgeslagen in een hoge achterstand en is de totaalopgave (taakstelling plus achterstand) voor gemeenten voor de tweede helft van 2023 enorm. Veel vergunninghouders wachten momenteel nog in asielzoekerscentra (azc's) op een woning. Deze situatie vraagt om een duidelijke en stevigere invulling van onze toezichtrol. Het aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders biedt extra handvatten om onze toezichtrol op deze wijze in te vullen.

Toelichting:

De toename van de taakstelling huisvesting vergunninghouders vraagt om een nieuwe aanpak van het interbestuurlijk toezicht. De afgelopen jaren is het toezicht huisvesting vergunninghouders geïntensiveerd. Bijvoorbeeld door vaker (ambtelijk) contact met gemeenten te hebben over een (dreigende) huisvestingsachterstand. In het nieuwe aanvullend beleidskader wordt deze intensivering van het toezicht geformaliseerd. Als aanvulling op de intensivering zijn de beoordelingscriteria voor gemeenten aangescherpt. De belangrijkste elementen van de formalisering en de nieuwe criteria zijn hieronder uiteengezet.

Formalisering huidige intensievere aanpak IBT huisvesting vergunninghouders:

1. Met alle gemeenten wordt nauw contact onderhouden, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau, over de voortgang van de huisvesting.
  - a. Bij gemeenten op trede 2 of hoger op de IBT-interventieladder (ambtelijke monitoring en actief toezicht) vindt dit contact plaats in de vorm van bestuurlijke of ambtelijke toezichtgesprekken;
  - b. Met gemeenten die zich op trede 1 van de interventieladder bevinden (de laagste trede), voeren we ambtelijke voortgangsgesprekken.
2. Realisatiecijfers van gemeenten worden dagelijks bijgehouden. Als het huisvestingstempo vertraagt, of we krijgen andere signalen dat de huisvesting niet naar behoren verloopt, nemen we bestuurlijk of ambtelijk contact op om dit te bespreken.

Nieuwe beoordelingscriteria:

1. Beoordelingscriteria m.b.t. tot de huisvesting van vergunninghouders zijn verduidelijkt en aangescherpt om zo passend toezicht te houden op gemeenten met een huisvestingsachterstand.
  - a. Het is mogelijk om gemeenten, wanneer de huisvesting van vergunninghouders achterblijft en geen verbeterrend laten zien, sneller op te schalen op de IBT-interventieladder aan de hand van nieuwe beoordelingscriteria.
  - b. De aangescherpte beoordelingscriteria maken de toezichtrol transparanter en effectiever. Door een gemeente eerder op te schalen op de interventieladder kan een ver olopende achterstand voorkomen worden.

De invoering van het aanvullend beleidskader en de versterking van het toezicht sluiten aan bij een landelijke ontwikkeling binnen het IBT voor huisvesting van vergunninghouders en IBT-brede ontwikkelingen om meer proactief toezicht toe te passen. Het vaststellen van het aanvullend beleidskader valt binnen het mandaat van GS.

Vervolprocedure / voortgang:

Het aanvullend beleidskader treedt per 1 januari 2024 in werking. Dit betekent dat vanaf de beoordelingsperiode 2024-1 (halverwege 2024) gemeenten aan de hand van de nieuwe criteria worden beoordeeld. Via de jaarlijkse voortgangsrapportages IBT huisvesting vergunninghouders over de eerste helft van 2024 en verder informeren we u verder over de ontwikkelingen op dit toezichtdomein en zult u de effecten van het nieuwe aanvullend beleidskader kunnen terugvinden.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen